

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Előre!

Lajtántuli szomszédaink, a „testvérenemzet“ szörnyen föl vannak háborodva a tulipánmozgalom miatt. Mialatt örömmel konstatáljuk, hogy a tulipánmozgalomban végre megtaláltuk a magyar ipar pártolásának praktikus eszközét, addig odaát dülnek-fulnak és nem tudnak belenyugodni abba, hogy másként lesz ezután, mint ahogyan volt eddig: az osztrák ipari és kereskedelmi omnipotencia járma alól kezdünk felszabadulni.

Amikor a magyar ipart és kereskedelmet védő tulipánmozgalom ellen ágálnak, elfelejtik a mi osztrák szomszédaink azt, hogy ők már nem egyszer hirdettek gyűlöletes harcot a magyar gazdasági termények, elsősorban a liszt ellen. Ha Lueger és Klotz urakon mult volna, Ausztria már rég megszűnt volna a magyar mezőgazdasági termények kiviteli piaca lenni, de úgy áll a dolog, hogy sehol oly jó, oly olcsó élelmiszert és nyersterményt nem kap Ausztria, mint Magyarországon.

Ezért hidegen hagy bennünket mindaz, amit odaát a tulipánmozgalomról mondanak. Haladunk tovább a magunk útján. Az osztrák utazókat nem vagyunk hajlandók a keblünkre ölelni, és amit Magyarországon beszerezhetünk, azzal nem gazdagítjuk Ausztriát. Magyarország a magyaroké.

Örömmel üdvözljük azt a tényt is, hogy hazánk nemcsak hogy méltóan lesz képviselve a Románia fővárosában, Bukarestben rendezendő kiállításon, de a mi pavillonunk lesz a legnagyobb-szerűbb külföldi pavillon. Bemutathatunk itt mindent, amit hazánk földje és ipara termel, a román nép okulására és Magyarország hasznára. Évszázados igazság az, hogy természetes kiviteli piacunk a Balkán, mi vagyunk a Kelet kapuja s a Balkán félszigeten levő öt állam az ő 22—24 millió lakosságával a szárazföldön csak a mi országunkon keresztül érintkezhetik a művelt világgal.

Multak büne, hogy ezt a rendkívül kedvező geográfiai fekvést ki nem aknáztuk eddig. De most már valóban itt a tizenkettedik órája annak, hogy felhasználva a nemzeti demokrácia uralmát, kivitelünkkel ráfeküdjünk a balkánra.

Ezt a célt szolgálja a bukaresti kiállításon való hathatós részvétel. Politikai és gazdasági érdekek, sőt a fajfentartási érdekek egész légiója szinte parancsolólag írja elő a magyar és román nép barátságát és felette sajnálni való dolog az, hogy a Kárpátok alján

lakó nép nemzetiségi utópiákkal zavarja az összhangot. Egy élénk kereskedelmi és ipari összeköttetés helyreállítaná a két nép között a rokonszenvet és egymásra utaltságuk tudatában jól megbarátkoznának. Ez a jövő tennivalója.

A jövő útját egyengetik a magyar gazdák, de még inkább a gyáriparosok akkor, mikor minél számosabban és tartalmasabban vesznek részt a bukaresti kiállításon. Ott lesz nemcsak egész Románia, de az egész vásárló Balkán, öt ország népe találkozik itt a gazdasági versenyben és a keresletben. S ezért ne legyen valamire való magyar ipari termelő, aki Bukarestbe ne hozná azt a produktumát, amely vevőkre találhat a Balkán országaiban.

Egyrészt emancipáljuk magunkat lehetőleg teljesen az osztrák ipari invázió ellen, másrészt igyekezzünk magunknak teljesen meghódítani a Balkán országokat, mint exportunk piacait.

Csak előre a megkezdett helyes uton!

A cselédkérdésről.

A minduntalan fölmerülő szociális kérdések közül nem kevés joggal tart a cselédkérdés is megoldásra számot és méltán, mert napjainkban mind égetőbb szükségét érezzük annak, hogy akár társadalmi, akár hatósági uton védekezzünk a hovatovább tűrhetlenné váló cselédmizériák ellen. Sajnos, de való — miként Palóc mondaná — hogy a megbízható, munkaszerető, otthonához ragaszkodó cselédek, még az utolsó bölénnyel együtt multak ki Európából s különösen országunkból s az igazi jó cseléd mintaképe már csak spirituszban látható, de életképes állapotban minél kevesebbhez van szerencsénk.

A folyton nehezedő létfenntartási módok s eszközök mellett szinte a lehetetlenséggel határosak azon igények, melyeket az egyre panaszokkal telt szolgáló személyzet kenyéradóival szemben támaszt és pedig a legtöbb esetben jog és oktanul, mert ha francia nyelvtanra, zongora-leckére nem is engedünk cselédeinknek szabad időt, azért tűrhetetlen bánásmódról, elégtelen táplálkozásról nálunk sem panaszkodhatnak. Ellentétben a tényleges állományu tisztai családokkal, melyeknek módjukban áll a legjobb szakácsnők és szobalányok között, aránylag szolid árfolyamon választani, a polgári rendek nem egyszer hónapokon át cselédtelen állapotban leledzenek, pusztán csak azért, mivel a szokásosnál magasabb cselédbérek felül nem hajlandók szolgálóikat még holmi pótlékokban részesíteni, mely pótlékok egyszerűen csak arra szolgálnak, hogy a különféle modern divatcikkek egy konyha-hölgy sublótjából se hiányozzanak.

A szemtelenebbnél-szemtelenebb követelések, melyekkel a mai cselédek legnagyobb része ugyancsak elkiseríti gazdasszonyainkat, semmikép sincsenek arányban az általuk elvégzendő munka nagyságával, sőt bátran elmondhatjuk, hogy a jobban díjazottak sokkal lustábbak, hasznavehetetlenebbek, mint a kevesebb bér mellett felfogadottabbak.

A 8—10 forintos semmittevők szinte megkövetelik, hogy velük bizonyos megkülönböztetéssel bánjunk, mivel ők ugyszólván elvégezték a cselédszerző akadémia legfelső tanfolyamát és természetadta tehetségüket ki is pallérozták annyira, hogy szemük vágásával, vagy vállaik vonogatásával pár perc alatt kihozzák béketűréséből a legcsendesebb temperamentumot, ami nekik jöllehet pokoli kéj és gyönyör, de nekünk éppenséggel nem az. Mindezen eddig elmondottak már régen tudott és alaposan tapasztalt dolgok, miknek enyhítésére nem egy ízben történtek már különböző akciók, anélkül azonban, hogy muló sikereken kívül valamicsodás tartós eredményt produkálhattak volna. Pedig ha abban bizunk, hogy a „fizetett ellenség“ majd a maga jószántából iparkodik tisztességes fizetésért, tisztességes munkát nyújtani, hát felette naivaknak mutatjuk magunkat.

A cseléd-elhelyező intézetek gyökeres reorganizálása, avagy hatósági közvetítők letesítése, a cselédbérnek, a lakás nagyságához, családtagok számához, a cseléd korához és munkabírásához képest való egységes megállapítása, a cseléd-törvények egyes tulliberális pontjainak megváltoztatása, egytől-egyig mind olyan tényezők, melyek nélkül egészséges rendet teremteni aligha leszünk képesek.

Az ugynevezett cseléd-otthonok is célra volnának vezetők, bár nagyon költségesek, már pedig a mi társadalmunk bajosan hozna olyan áldozatot, melynek hasznát csak évek mulva látná.

Mindenesetre nem volna fölösleges dolog, ha oly nehezen mozduló társadalmunk elérkezettnek látná az időt arra, hogy a cselédügyben némi reform törekvéseket indítana meg. A cél megérdemelné a fáradozást s elvégre saját bőrünkről, csendes házi életünk, kényelmünk visszaszerzéséről van szó.

Minden életrevaló indítványnak készséggel adunk e lap hasábjain helyet, noha ezzel valószínűleg azt érjük el, hogy a szerkesztőség cseléd nélkül marad.

Pezsgő.

Ujdonságok.

— Áldozó csütörtök. Csütörtökön tilte meg a keresztény világ Krisztus urunk menyemenetelének ünnepét. Jézus Krisztus ugyanis feltámadása után negyven napig még a földön maradt s ezen idő alatt tanítványait oktatta. A negyvenedik napon aztán tanítványai szemláltára az Olajfák hegyéről az égbe fölemelkedett. Ezt jelképezi azon egyházi szertartás, mely szerint ez ünnepen a szent mise evan-

géliuma után, a husvéti nagy gyertyát eloltják és a föltámadt Üdvözítő szobrát a föoltárról eltávolítják. Mi magyarok Krisztus menybemenetelének ünnepét áldozó csütörtöknek nevezzük, mert e nappal szokott a husvéti gyónás és áldozás ideje befejeződni. — A kedvező időt és alkalmat számosan használták föl községünk katolikus lakói, hogy egyházunk törvényének eleget tegyenek, ami egyuttal a hitélet felvirágzásának is örvendetes és vigasztaló jele.

— **Orbán napja.** Az idén, a rendesen kritikus Orbán-nap szerencsésen múlt el. Hja, Falb meghalt, a garabonciás diákok letűntek, kevesebb veszedelem fenyegeti a határt.

— **Nincs adóleengedés.** Politikai körökben először óhajtás formájában, majd pozitívumként keringett az a hír, hogy az országgyűlés el fogja engedni az ex-lexes adóhátralékokat. A lehetetlen tervet most hivatalosan megcáfolják. A pénzügyminisztériumban már készítik a hátralékos adók behajtására vonatkozó rendeletet, amelynek legfontosabb intézkedése az, hogy az 1904. évi december 31-ig terjedő adókat semmi szín alatt sem engedik el. Az ex-lex következtében be nem fizetett adók miatt már eddig is nagy kára van az államnak, amennyiben sok adó és illeték elévült vagy behajthatlanná vált. Ezzel szemben, mint hiteles forrásból jelentik, a kormány az 1905. és 1906. évi adókra nézve nagy méltányossággal fog eljárni. A kormány az ex-lexben be nem fizetett és hátralékos adók behajtására vonatkozó eljárási módját és annak részleteit az indemnitási javaslat keretében fogja az országgyűlés elé terjeszteni.

— **Az évfolyam vizsgálatok a mindszenti m. kir. állami iskolákban az évfolyam vizsgálatok sorrendje a következő:**

Május 28-án d. e. 8—11-ig Ludas és Hegyeshalom tanyai iskolákban.

Május 29-én Téglás és Koszoruhalom

Május 31-én Elege tanyai iskolákban.

A belterületi mindennapi iskolákban d. e. 8—10-ig:

Junius 11-én: I. a), I. b) fiu- és leányosztályokban.

Junius 12-én: II. a), II. b) fiu- és leányosztályokban.

Junius 13-án d. e. 8—11-ig III. a), III. b) fiu, III. a), III. és IV. b) leányosztályokban.

Junius 15-én IV., V., VI. fiu- és leányosztályokban.

Junius 16-án d. e. 7—9-ig a belt. gazd. ism. isk. I., II. fiu-oszt.; 9—11-ig az I., II. leányosztályokban.

Junius 11-én d. u. 2—4-ig az ág. ev. és ev. ref. tanulók hittan vizsgája.

Junius 12-én d. u. 2—4-ig az izr. tanulók hittan vizsgája.

Junius 25-én d. e. 8—11-ig a magántanulók vizsgája.

— **Töltéscsuszamlás.** Annyi bajjal, vesződséggel és a vállalkozókra természetesen előre nem látott túlköltségekkel aligha épült még hazánkban vasút, mint a szentes-csongrádi most épülő vonalszakasz, melynek a tiszai hidhoz felvivő töltésszakaszán a múlt évi ősz óta egymást érik a töltéscsuszamlások. Az első ilyen töltéscsuszamlást az elmúlt ősz abnormálisan magas vízállása idézte elő, amikor is a Tisza vize rendkívüli időben kilépett a medréből, elborította az árteret és szétmállasztotta az árterben épült vasuti töltés-testet, melynek nem volt ideje megülepedni sem. Azóta aztán egyre ismétlődnek kisebb-nagyobb mérvben ezek a csuszamlások, amelyek legnagyobbika a múlt hetekben volt, mikor is végre azt határozta a vállalat, hogy azon a részen egészen lehordatja és alapjából újra építeti a vasuti töltést. Most újabban a töltéstest olyan szakaszán

volt mintegy 140 méter hosszban töltéscsuszamlás, melyen már a síneket is lerakták és csak a kavicsolás, homokozás munkája volt hátra. Ezek a sűrűn ismétlődő csuszamlások a legnagyobb óvatosságra intenek a vasut forgalomba bocsátása körül, mert inkább szenvedjen többszörösen halasztást a vasut megnyitása, semhogy csak egyszer is kitegyék a már forgalomnak átadott vonatközlekedést a töltéscsuszamlás veszedelmének.

— **Eljegyzés.** Kun Béla hódmezővásárhelyi jeles tehetségű lapszerkesztő, a szegvári választókerület volt 48-as képviselőjelöltje, vasárnap este tartotta eljegyzését Kovács Ellával, Kovács János ügyvédnek, a Hódmezővásárhelyi Takarékpénztár ügyészének és neje, szül. Solti Gizellának leányával.

— **A fürdőtársaság választmánya** a napokban gyűlést tartott, amelyen megvizsgálta a pénztárt és szolgát fogadott fel. Ezzel egyidejűleg — mint értesülünk — intézkedett azon közóhajnak is eleget tenni, hogy a női osztályon szűknek bizonyult fürdőkas kibővítették. A fürdő a szerződés értelmében június hó 1-én vétetik át a tulajdonostól s azonnal átadatik használatra.

— **A tanítók érdeke.** Gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter körrendeletet intézett a királyi tanfelügyelőkhöz, hogy ezentul az állami elemi népiskolai tanítói és tanítónői állásokat pályázat útján töltsék be és hogy a felsőbb népoktatási intézetekkel, középiskolákkal bíró helyeken levő állami népiskoláknál az állások betöltésénél a régebbi idő óta szolgálatban levő, érdemes és családos tanítók, tanítónők s magasabb képesítésű tanterők részesüljenek elsőbbségben. A rendelet Scossa Dezső szegedi kir. tanfelügyelőhöz is megérkezett.

— **Mérgezés.** Maholnap szomorú hírnévre fog vergődni szerencsétlen községünk, ha így haladunk tovább is. Rövid egymásutánban már harmadik fiatal leány mérgezte meg magát gyufaoldattal. Ma egy hete Apró Viktória cselédleány — állítólag a rossz bánásmód miatt — keseredett el annyira, hogy ily erőszakos módon vetett véget az életének. Egy hétig szenvedett a szerencsétlen teremtés. Tegnap reggel végre a halál megváltotta kinjaitól. Temetése ma, vasárnap délután 4 órakor lesz. — E sűrű mérgezési eseteket nem hagyhatjuk szó nélkül s azok felett csak úgy Pató Pál módjára nem térhetünk napirendre. Itt nagy bajnak kell lennie s a társadalmi nyavalya minden tisztességes és nemesen érző kebelét megbotránkoztat. De nem elég csak megbotránkozni, ez ellen tenni is kell minden arra hivatott és nem hivatott tényezőnek, hogy községünk ez elhatalmasodó rákfenéje kiirtassék. Ezzel felhívjuk a hatóság figyelmét arra, hogy ne elégedjék meg azzal, hogy a szerencsétlenül járt teremtéseket kihallgatja, hanem kutassa ki a szerencsétlenségek okait is, hogy így az unalomig hangoztatott cselédmizériákról tiszta képet nyerjen a társadalom, mert elvégre is holmi kicsinyes okok miatt senki sem dobja el magától az életet. Azzal a bajon nem segítünk, ha mindig csak a cselédekben keressük a hibát s aztán egy poétikus frázissal, hogy „a boldogtalan teremtés sirba vitte tragédiájának titkát“, napirendre térünk fölötte.

— **A szegvári répaöldek.** Mint Szegvárról értesítenek bennünket, ott az Ujvárosban legújabbán pesti cimerral és kettős pajzsos ellátott répaöldeket osztanak ki, amelyek kuttal is el vannak látva, hogy így a locsolásuk meg legyen könnyítve, mert mellest szólna, a répaöldek bizony nagyon elhanyagolt állapotban vannak, gazosak és dudvások s így a megkapálásra nagyon is rá vannak szorulva. Jelentkezni lehet a szegvárujfalusi sógorasszonynál bármely időben, akinél ál-

landóan raktáron vannak a Pestről szállított s hiteles cimerpajzsos ellátott répaöldek. Gratulálunk szegvári jó szomszédainknak legújabb szerzeményükhöz!

— **Hamis mértékek.** Rettenetes visszaélések nyomára jött a közigazgatási hatóság. Az elmúlt napokban váratlanul vizsgálatot tartott a község valamennyi kereskedésében a járási szolgabíróság s az eredmény egyszerűen lesújtó, mert alig akadt néhány kereskedőnél hiteles mérték. Egyelőre az illetők neveit még nem tesszük ki, bevárjuk a bíróság ítéletét, de már most is jelezhetünk annyit, hogy a község amugy is inségsújtotta lakosságát lelketlenül megkárosította sok szatócs. Nem tudjuk, mit tegyünk e szegyeteljes és a különben is szegény népet ily lelkiismeretlenül megkárosító üzérkedőkkel szemben? Reméljük és elvárjuk, hogy a hatóság szigorúan és kérlelhetetlenül fog eljárni e — községünknek amugy is megtépett jóhírnevét meggyalázó — kufárokkal szemben.

— **A sorozás.** A honvédelmi miniszter ma ismét rendeletet bocsátott ki a sorozásról az összes törvényhatóságokhoz. A rendeletnek az a célja, hogy a sorozáson a katonakötelesek minél nagyobb számmal jelenjenek meg, mert a most szolgáló póttartalékosokat csak abban az esetben lehet mind hazabocsátani, ha a létszám teljes lesz. A sorozásra való jelentkezés maguknak a katonaköteleseknek is nagy érdeke, mert ha a katonakötelesek kellő számban jelentkeznek, akkor csak az 1884-iki évfolyamot sorozzák be rendes katonának, az 1883. és 1882. évfolyamot pedig csak póttartalékosnak. Aki most jelentkezik a sorozásra, annak szolgálati ideje a tartalékban egy esztendővel, a rendes csapatszolgálatban pedig néhány hónappal rövidebb lesz, mint rendes körülmények között lett volna. A miniszter igen terjedelmes rendelete szerint a katonakötelesek nemcsak illetőségi helyükön, hanem külön folyamodás nélkül is bárhol jelentkezhetnek akár melyik sorozó-bizottság előtt s meg fogják őket vizsgálni, ha van valami irásuk (munkakönyv vagy más eféle), amivel kilétüket igazolni tudják.

— **A póttartalékosok hazabocsátása.** A közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter közötti hirtelen megállapodás jött létre, mely szerint a póttartalékosok, tekintettel az aratási munkálatokra, június 20 és 30-ika között a tényleges szolgálatból haza fognak bocsátatni. Az idevonatkozó rendeleteket a közös hadügyminiszter június elején fogja a magyarországi hadtestparancsnokságoknak leküldeni.

— **Inastanító tanfolyamok.** Gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter ma rendeletben tudatta Szeged várossal, hogy ott az iparosinasokat tanítók részére tanfolyamot létesít. Hasonló tanfolyam lesz Aradon, Győrött, Pozsonyban és Nagyszébenben. A tanfolyam az idén megnyílik. Száz tanítót képeznek ki és erre a célra a miniszter 25,000 koronát utalt ki.

— **A gyilkos vasut.** Szabadkáról jelentik, hogy Paics Milivoj, dr. Manojlovics Vladisláv irnoka tegnap reggel a Baja felől érkező vonat elé került. A gép elütötte s egy darabig magával hurcolta. A fején két mély sebet ütött s amint a gép a töltésén magával hurcolta, az oldala egészen fölhasadt. Mikor a vonatot megállították, akkor már néhány pillanatig magával vonszolta a gép a szerencsétlen ember testét. A szerencsétlenség megtörténte után a vonat berobogott a pályaudvarra, ahonnan telefonon jelentést tettek a mentőknek. A mentők azonnal a helyszínére vonultak ki. Mikor kiértek, Paics még élt s még élve szállíthatták a Mária Valéria köz-

kórházba, ahol azonban még a délelőtti folyamán meghalt.

— **Különös védekezés.** Vizsgálja a mértékeket a járási tb. szolgabíró s konstatálja, hogy a mérték feliratával erős hadilábon áll a tényleges súly. — Mikor vette ezt a hamis mérleget — kérdezi a vizsgáló bíró? — Én ezt kérem nem vettem s nem is vagyok hibás, feleli a kérdezett — mert még a nagypapámtól örökölttem! . . .

— **Letartóztatott sikkasztó.** A mindszenti csendőrség a múlt héten letartóztatott egy magas növésű szőke fiatalembert, aki vállalatánál annyi mindent összebeszél, hogy kilétét bajos volt megállapítani. Később aztán kiderült, hogy a letartóztatott Kalmár László volt vasuti hivatalnok, aki a szomszédos Félegyházán volt alkalmazva. Könnyelműsége azonban hamar lesodorta a tisztesség útjáról s a kezelése alatt levő pénzekből nagyobb összeget sikkasztott. A reá várakozó büntetés elől aztán megszökött és kóborolt mindenfelé. Bujdosásában a tiszántúli járás községeibe jutott és miután ott sem bírt tisztességes kenyérkeresethez jutni, szélhámoskodással szerzett pénzt. A járás községeit sorra járta s egy Fekete Nándor névre szóló bizonyítványt mutatva fel, azt mondta, hogy a mindszenti szolgabírói hivatal kiküldötte s azért jött a nép közé, hogy ahol csak lehet, segítsen a bajukon. Elvállalta, hogy a gazdák ügyes-bajos dolgait elvégzi és rendbe hoz mindent, amiből kellemetlenségei vannak a gazdaközönségnek. Egyik községben a korcsmában ütötte fel a sátorfáját s ide jártak hozzá a hiszékeny emberek, akik persze busás díjakat fizettek a szélhámos „jószívűségeért”. Egyszer aztán azt mondta nekik Kalmár:

— De nemcsak ehez értek ám én! Tudják-e kendtek, hogy a mindszenti szolgabíróságon én foglalkozom a bepanaszolt emberek dolgaival. Jó pénzért szívesen elvállalom, hogy elsimitom mindenkinek a dolgát, hogy bántódása nem lesz.

Bepanaszolt ember pedig igen sok akadt, akik bizony hiába várták az „elsimitást”, amiért megfizettek a szélhámosnak. Végre kiderült róla, hogy országszerte körözött sikkasztó. Nyomban letartóztatták s a csendőrök bekisérték Szegedre az ügyészség fogházába.

— **Alispán-választás Békésmegyében.** Békésmegye közgyűlésén Ambrus Sándor orosházi főszolgabírót 58 szótöbbséggel alispánválasztották Deimel Sándor főjegyző ellen.

— **Elviszik az állami méneket.** Ugy értesülünk, hogy a dorosmai méntelep parancsnoksága az állami méneket június hó 10-én elviszi Dorosmára s a telepet az idén többé nem nyitják meg. Ezt a korai bevonulást sokan úgy magyarázzák, hogy a méneskatonák egy részét szabadságolják s így szükség van a telepek összevonására. A gazdák mindenestre nem szívesen látják ezt a nagyon hirteleni elutaztatást.

— **Rendelet az ideai aratásokra.** A földmivelésügyi miniszter leiratot küldött szét az ország összes törvényhatóságainak fejeihez, akiket arról értesít, hogy az ideai aratás zavartalan lefolyása érdekében szükséges intézkedéseket megtette és már is gondoskodott arról, hogy az esetleg szerződésesszög aratók a legteljesebb mértékben pótolhatók legyenek.

— **Agyonsujtotta a villám.** Tegnapelőtt megrázó szerencsétlenség történt Csanyteleken. Sebők Ferenc 13 éves fiu szénát akart vinni a faluba a rétről. Közben nagy égháboru keletkezett s a fiu alig helyezkedett el a széna tetején, egy villám lecsapott és agyon-sujtotta a szerencsétlen gyermeket. A lovaknak nem esett semmi bajuk. A kocsit a ha-

lottal a mezőn dolgozó emberek hajtották be a községbe.

— **Elfogott cigányok.** A hét folyamán egy csapat kóborgó cigány több betörést követett el Csanyteleken. Egy ilyen, nem épen közhasznú munkájukban, meglepte a csendőrség a banda fejét s megláncolva a községi börtönbe zárta. Reggelre azonban kámforra változtak a cigányok s a Devla védő szárnyai alatt szépen megugrottak. A többieket asszonyostul, gyerekestül Csongrádra kísérték. Vendégül az előjáróság látta őket a község-háza udvarán.

— **A vad népek agyveleje.** Sokan azt állítják, hogy a vad népek agyveleje különbözik a kulturnépekéétől. Most dr. Jakob 4 tűzföldi agyvelejét vette beható vizsgálat alá és pontosan összehasonlította európai emberek agyvelejével. Kiderült, hogy a tűzföldi agyvelők tökéletesen megfelelnek egy közepes európai agyvelő fejlettségi fokának. Ebből azt következtetik, hogy az agyvelőre nézve nincs fajtkülönbség.

— **Meggyilkolt öregasszony.** Az Orosházához tartozó monori tanyán gyanus körülmények között fölakasztva találták özv. Szabó Lászlóné 86 éves jómódu asszonyt. A gyanu Teme Áron 20 éves oláh béresre hárult, aki aznap egyedül volt az öregasszonnyal. Barta Mátyás orosházi rendőrbiztos vallatásra fogta a bérest, aki rövid tagadás után beismerte, hogy az asszonnyal összeveszett és haragjában ököllel fejbeütötte, mikor pedig elesett, rátérdelt és eltörte három oldalbordáját, a szemét kiütötte, majd mikor meghalt, hogy a gyanut elhárítsa magáról, fölakasztotta. A gyilkos oláh bérest letartóztatták és bekisérték a gyulai ügyészség fogházába.

— **Völegény láncokban.** Szomorú esküvője volt e napokban egy oroszországi óraművesnek. Röviddel házassága előtt pénzhamisításért 10 évi szibériai kényszermunkára ítélték és erről a menyasszony apja, a witebski pópa is tudott, aki ki is jelentette a leánynak, hogy a házasságból nem lehet semmi De a szerelmes menyasszony nem akarta ott hagyni imádottját a szerencsétlenségében sem s hosszas könyörgés után végre megadta beleegyezését az apa is. Az esküvőt a fogház kápolnájában tartották meg. A völegényt rabbilincsekbe verve hozták föl cellájából a szertartáshoz, a menyasszony pedig gyászruhában jelent meg. A szomorú esküvő után a férjet ismét lekisérték a fegyveres őrcök a cellájába és egy pár nap múlva Szibériába szállították, ahova neje is követte.

Csarnok.

A ciprusok tövén.

Szép ifju nő holtteste sirveremben
Nyugszik sötétlő ciprusok tövén,
Tündéri szigeten, mely véghetetlen
Őrcök tengernek lágyan ring ölén.

Csók itten a nap mindenik sugára
S felhőt nem ismer az égboltozat;
Nappal fehér virágot tűz magára
S piros rózsát, ha jó az alkonyat.

De ha a csillagok már fellobogtak,
Ábrándra hívó fényt ragyogva szét,
A zöld parton nesz nélkül köt ki csolnak
S a legszebb ifju a szigetre lép.

Oda borul a néma sir fölébe,
Szemből ott a leghöbbs könny ered,
Minőt csak onthatott kétségbe-sésbe,
Valaha mély és tiszta szeretet.

Elzárta a világot pompájával
A halott nő előtt a szemfödél;
Nem játszhatnak már szétomló hajával
Az ifju keze és az esti szél . . .

LÁTOGATÓK.

A költő pisze volt és mórnak hívták. Egy meggondolatlan percében megnöszült s ettől megnyult az orra. A mórtól azonban nem tudott megszabadulni, bár a felesége még a

keresztvizet is leszedte róla, amit egy Mórról csak a legtrikább esetben lehet.

Az asszonnyal bevonult a költő házába a jólét, az ételszagu nyugalom és egy zöld garnitúra, amelyre hófehér horgolt terítő borult. Bevonult a költő házába: a próza. He-lyesebben a költő vonult egy prózai lakba, mert a költőnek nem volt háza. A költőnek csak egy féltucat gallérja, lealázó módon kevés adóssága és egy szemölcsce volt a homloka közepén.

Az asszony utálta a költőt, mert nem szenvedhette a szemölcsét és mert senki-embernek tartotta.

Akinek ilyen szégyenletes módon kevés az adóssága, azt az emberek nem becsülték semmire, szokta mondogatni és megmagyarázta a költőnek, hogy kevesebb a gazdátlan kuvasznál. A költő meghajolt a tömérdek logika előtt és önmagában hárpíanak csufolta a feleségét.

A költő egy napon náthát kapott és két pofont. A nátha onnan eredt, hogy az asszony télvíz idején a saját kivágott báli cipőit adta a költőre, a két pofon pedig onnan származott, hogy a költő zokszóval illette a mostoha sorsot.

Dagadt arcával a költő barátságos lakában maradt, míg az asszony elment hazulról. A költő magára zárta az ajtót s így biztonságban érezvén magát, le mert heveredni a zöld garnitúra legbecesebb darabjára: a pamlagra.

A szobára félhomály borult és a költő lezárta szemeit. Hirtelen úgy érezte, hogy valakinek a pillantása szegeződik rá merően. Főlpillantott s ott állt előtte Cora, a cirkuszlovarnő.

— Nem ismersz? Nem emlékszel Carára, a „Cigányok” című regényed hősnőjére?

— Van szerencsém, hebegte a költő . . . Izé . . . Nagysád él?

— Amint látod, öregem. Eljöttem hozzád, hogy számoljunk. Mester, te engem gyalázatos módon becsaptál . . .

— Én? Nagysád, ön téved.

— Tévedek? drágaságom. Nos, figyelj ide. Regényed hetedik fejezetében Adolár gróf lábaimhoz rak egy palotát, egy fogatot, évi ötezer forintot, arra az esetre, ha elfogadom barátságát és hetenkint egyszer vele teázom.

— Emlékezem . . .

— Akkor emlékezel arra is, hogy mit mondattál velem . . . Gróf, az ön ajánlata szemérmetlen és mélyen sértő. Én, igaz, könnyelmű leány vagyok, karjaiba vettem magam egy jött-ment bohémnek, ha megtetszik a szemtelensége, de árat nem szabatok szerelmemnek . . .

— Igenis, ezt mondattam önnel.

— Nagyon kedves. Ön azonban feleségül vett egy vagyonos pofozógépet és engem az erkölcsimmel együtt az antikvárius karjai közé dobott. Tudja-e, hogy mi lett belőlem? Szomszédja az okszerű répatermelésnek.

— Nem értem.

— Egymás mellett állunk az antikvárius kirakatában, én és az okszerű répatermelés. És ennek te, gazember, te vagy az oka.

— Az ural majd nekem is lesz egy kis beszédem — szólott egy mély férfihang, amelyet a költő azonnal Anasztázénak ismert föl.

— Anasztáz, a „Tönkrement földesur”-ból. Oh, van szerencsém.

— Dehogyan is van szerencséje, sőt nagyon is vesztére van, hogy itthon találom.

— Mivel szolgálhatok? dadogta a költő.

— Ön engem kiküld Amerikába, szent hordat velem, koplaltat, holott itthon a Józsefvárosi hentesné oldalán gondtalan életet élhettem volna . . .

— Bocsánat, ez nem lett volna férfiúhoz méltó dolog.

— Ugy — sipitozott a cirkuszlovarnő — nem férfiúhoz méltó dolog? Hát te miért másztál bele egy ilyen piszkos üzletbe?

— Anasztáz más férfiú. Az ő karaktere nem engedte meg, hogy ilyen komizságot követtessek el vele. A pszichológiát nem lehet hamisítani.

— De az utlevél, amelylyel a hajóra szállított, bezzeg hamis volt. A kiszállásnál majd rajta vesztettem.

— Tudom. Megakartam rajzolni egy bűnöst, amint a halálos rettegésen megy ke-

resztül. Egy váltóhamisító partraszállása: ez érdekes.

— S ezért kellett nekem szenvednem? Ki kellett állnom a legborzasztóbb kínokat, hogy magáról megírassák: a főalak jellemfestése kitűnő.

— Gazember, nyögte egy rekedtes hang és a költő borzadva nézett az új látogatóra. Halvány, horpadt mellű nő volt. A köbhögéstől csak nagysokára tudott szóhoz jutni.

— Irma! — szörnyűködött a költő — Irma a „Sárga rózsák“-ból; mi lett magából?

— Egy részeges lakatosnak a felesége.

— Hogyan, Bárdos iszik? Hiszen mikor befejeztem a „Sárga rózsák“-at, Bárdos mintaképe volt a józan életű munkásnak.

— Mikor befejezte? — kacagott gúnyosan a beteg nő. Hiszen be sem végezte. A regény pontokkal végződött.

— Ez a méla akkord, amely az olvasónak nagy pespektívát nyit.

— Szájaskodni tud, de rólam nem gondoskodott. A pontokból nem tudunk megélni és az úram ivásnak adta magát. Szélhámos!

— Összetöröm a csontjait, zugta Anasztáz.

— Csak a haját! sipitozta Cora.

— Bocsánat, ijedezett a költő, mit kívánnak tőlem? Ha valamilyen segítségükre lehetek . . .

— Számon akarjuk kéri öntől saját logikátlan és becsutén eljárását. A könyveiben nagyképszerűsödött, prédikálta az erkölcsöt, adta a kifogástalan, lovagias férfit a mi bőrünkre. Az olvasói azt hihetik, hogy maga egy középkori hős, egy páncélos Lohengrin, egy ékes szavú, fűriős fejű trubadur. Valójában egy kopasz zsidó.

— Egy saktábla-karakter!

— Egy ember, aki a jellemét a vegyi tisztítóban tartogatja.

— Kegyelem — siránkozott a költő — kegyelem, hallgassanak meg s aztán ítéljenek. Corát megtartottam az erkölcs útján, Anasztázt kiküldtem Amerikába, Irmát férjhez adtam a lakatoshoz s a közönség mindezt azt mondta: sablon, romantikus hülyeség. Modern akartam lenni, nem tudtam; verista akartam lenni, nem ment; realista, szimbolista, mindenféle ista: nem sikerült. Sarokba vágtam tehát a tollat, amely önöknek életet adott és elfogadtam egy vagyonos özvegynek — megvallom kissé erős — kezét. Azóta így tengődöm. Sovány kosztot kapok s néha pofoznak is.

— Szegény, sajnálkozott Cora.

— Ez a praktikus iskola, amelyhez tartozom és mondhatom, sorsom nem a legirigylendőbb.

— Hm — dörmögte Anasztáz — szolgálhatok egy jó szívrall? Henry Clay, öntől kaptam még a jó időkben.

— Lássá, én ilyet sohase szívtam.

— Az úram szép gyertyatartókat kovácsol, majd megtisztielem egy párral, szólt Irma.

— Pá pipi, köszönt Cora, megyek, mert még megpumpolsz. Jöjjön, Anasztáz.

Ezzel kilebegett az ajtón, Anasztáz és Irma sietve követték. Ideje volt, mert a folyosóról behallatszott a költő feleségének rikácsolása.

— Jaj Istenem, elaludtam, sopánkodott a költő, leugorva a pamlagról és teli tudóval kezdte futni a meleg helyet, amelyen feküdt. Szegény, de be kell vallanunk, hogy ezt egy okos vadászkutyától tanulta, akit megverték, mert a pamlagon hevert . . .

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1906.

Fényképező gépet

mielőtt venne, kérjen ajánlatot tőlem.

Elsőrangú fényképezési lemezek és vegyszerek állandóan raktáron

Horváth Antal, Mindszent

Értesítés.

A tisztelt husfogyasztó közönség szives tudomására adom, hogy üzletemben a husneműek ez idő szerint a következő áron lesznek kimérve. (Az árak kilogrammonként frt kr értendők)

Marha-husok:

Levesnek	52	48
Paprikásnak	52	48
Sütni-való	56	60
Csont és máj		30

Disznó-husok:

Paprikásnak	52	48
Sütnivaló	56	60
Aprólék		30
Fehér sózott szalonna	80	85
Füstölt szalonna	1.—	
Száras kolbász	1.—	
Füstölt hus	1.—	50
Zsir kilonként	85	90
Zsir literje	75	80

Nagybani bevásárlásnál kilonként 5 krajcár árengedmény.

Pontos, tiszta és szolid kiszolgálás mindenkor főüdvözlésem, miért is üzletemet a tisztelt vásárló közönség szives figyelmébe ajánlva, vagyok teljes tisztelettel

F. KOROM JÓZSEF
üzletvezető.

2-4

Dohányzóknak

fontos!

hogy az alábbi szivarkahüvelyeket használják, melyek elsőrangú gyártmányok és az egészségre ártalmatlanok

DIVA „TURUL“ JANINA
PRESIDENT HAVANA
RIS ABADIE CARTOUCHE
YILDIZ VERGÉ

Kaphatók Mindszentben egyedül:

Horváth Antal

papir- és írószerek-kereskedésében.

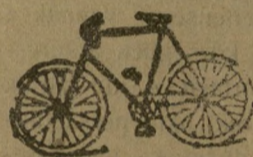

Fenti cigarettahüvelyek 2-ös, 3-as és 4-es számban is raktáron vannak, ugyancsak a hozzávaló szivarkatöltő gépek is, melyek darabonként 20 fillérért beszerezhetők.

Bérlet.

Szegváron, Sággy Lázár tanítónak kontra tanyája 23 kishold földdel, közvetlen a község alatt, kórógyparti tanyája pedig a Szentcsászárhelyi kövezett ut közelében, 17 hold I. osztályú földdel folyó év október hó 1-étől több évre haszonbérbe kiadó. Lucernásnak, szőlőnek, gyümölcsösnek kitűnő. Mindkét tanya jó lakással, kellő gazdasági épületekkel és kitűnő vizű kuttal bir. Bérlet a termény letakarítása után már július-augusztusban ugarolhat, esetleg repcét, lucernát vethet. A kórógyparti tanyába pedig azonnal beköltözhet.

Réglaverők azonnali belépésre keresetnek Csótó Nagy István fakereskedőhöz. Ugyanott két ácsstanonc is azonnal fölvetetik. —1

Kerékpár-

alkatrészeket

az egész világon létező bármiféle kerékpárokhoz, külső és belső gumikat, lámpákat, csengőket, láncokat, fogaskerekeket, pedálokat, oszszéket, kónuszokat stb. Ausztria-Magyarországban elért legnagyobb forgalmunk és így óriási vételeink folytán a gyáraknál rendkívül lenyomott, igen olcsó áraink következtében

30 százalékos árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhova. A világhírű angol Helical-Premier- és The Champion-kerékpárokat minden árfőlemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári áron, havi 12 és 16 koronás részletre szállítjuk.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani gyári áron 75 koronától feljebb havi 8-10 korona részletre adjuk. Használt gépeket előnyösen becsereélünk.

LÁNG JAKAB ÉS FIA

kerékpár- és varrógép-nagykereskedők
Ausztria-Magyarország legnagyobb, legrégebbi és legmegbízhatóbb kerékpárraktára
Budapest, VIII. ker., József-körut 41.

Fióközlet: Baross-tér 4.

Nagy árjegyzék 1000 képpel ingyen és bérmentve.

Saját szakértői javítóműhelyek.

Fenti cég által szállított varrógép bármikor megtekinthető lapunk kiadóhivatalában.

27-80

Papirárak, író- és rajzszerek.

Könyvnyomdai és könyvkötészeti munkákat

elsőrangú kivitelben, jutányosan készít

HORVÁTH ANTAL CSONGRÁD-MINDSZENT